

Főoldal > ... > Jogi Lépések Indítása > Költségmentesség > Estonia

Költségmentesség

 Észtország

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Polgári és közigazgatási ügyekben az eljárás költségei közé tartoznak az állami illeték és biztosíték, a bizonyításvétel költségei (pl. tanú idézésével kapcsolatos költségek és igazságügyi szakértői költségek), valamint az eljárásban részt vevő felek és képviselőik részéről felmerülő költségek (ügyvédi munkadíj, útiköltség stb.). Az eljárási költséget az eljárás során annak a félnek kell viselnie, aki a költséggel járó eljárási aktust kéri. Így fellebbezés vagy panasz benyújtásakor a felperesnek vagy kérelmezőnek meg kell fizetnie az állami illetéket, míg a tanúkkal vagy szakértőkkel kapcsolatos díjazást annak a félnek kell előre megfizetnie, amelyik tanút kíván idézni vagy szakértőt kíván hívni. Az eljárásban részt vevő egyes felek maguk fizetik saját képviselőjük munkadíját.

Az eljárás végén a pervesztes felet rendszerint kötelezik az ellenérdekű fél részéről az eljárás során felmerült költségek megtérítésére is. Polgári eljárásban a fellebbezés elutasítása általában maga után vonja a felperes azon kötelezettségét, hogy az alperesnek a bírósági eljárással kapcsolatban felmerült költségeit megtérítse; ezzel szemben ha a fellebbezés sikeres, a bíróság az alperest kötelezi a felperes részéről felmerült költségek viselésére. Abban az esetben, ha a felek kompromisszumos megállapodást kötnek, a költségeket általában e megállapodásnak megfelelően megosztják.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

Állami költségmentesség

Az állami költségmentesség azt jelenti, hogy valamely személynek az állam költségére ügyvéd általi jogi szolgáltatásokat nyújtanak a bíróságon vagy más eljárásban való képviseletére, jogi dokumentum elkészítésére, illetve egyéb jogi tanácsadásra vagy képviseletre. Az állami költségmentesség elsősorban azokat a természetes személyeket illeti meg, akik pénzügyi helyzetüknél fogva nem tudják megfizetni a jogi szakértői szolgáltatásokat. Az állami költségmentességet kizárólag ügyvédek biztosítják. Az állami költségmentesség iránti kérelem elbírálása során a bíróság értékeli a kérelmező pénzügyi helyzetét, a követelése (panasz, kereset, kérelem) pernyertességének esélyeit, valamint a szóban forgó ügy jelentőségét a kérelmező számára. Az állami költségmentesség keretében – a kérelmező pénzügyi helyzetétől függetlenül – képviselőt jelölnek ki azokban az esetekben, amikor ezen kijelölést jogszabály írja elő (pl. büntetőeljárásban a gyanúsítottak vagy vádlottak számára), de abban az esetben is, ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy ez a személy érdekeinek védelme érdekében szükséges.

Az állami költségmentesség igénybevételének feltételeit és az erre vonatkozó eljárást az államilag finanszírozott költségmentességről szóló törvény (*riigi õigusabi seadus*)

(<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/518122023002/consolide>) határozza meg.

Emellett az állam támogatásával kezdeti tanácsadásban részesülhet minden Észtországban élő, a kérelem benyújtását megelőző negyedévben legfeljebb 1 200 EUR átlagos bruttó jövedelemmel rendelkező személynek.

Ez alól kivételt képeznek a gyermekek jogaival kapcsolatos családi ügyek, amelyek esetében a bruttó jövedelem küszöbértéke 2 000 EUR. A jövedelemplafon nem vonatkozik a sajátos nevelési igényű személyek és idősek számára az Észt Fogyatékosügyi Kamara (*Puuetega inimeste Koda*) és az Észt Nyugdíjasok Egyesülete (*Eesti Pensionäride Ühenduste Liit*) által szerződéses alapon nyújtott jogi tanácsadásra sem. Az államilag támogatott költségmentességről további információk találhatóak az Igazságügyi Minisztérium (*Justiitsministeerium*) honlapján (<https://www.just.ee/kohtud-ja-oigusteenused/oigusabi/riigi-toetatud-oigusabi>).

3 Milyen követelmények vonatkoznak a költségmentesség megadására?

Állami költségmentesség

Az a természetes személy részesülhet állami költségmentességben, aki a költségmentesség kérelmezésének időpontjában fennálló pénzügyi helyzete miatt nem tudja megfizetni a megfelelő jogi szolgáltatásokat, illetve azokat csak részben vagy részletekben tudja kifizetni, vagy aki pénzügyi helyzete miatt a jogi szolgáltatások kifizetését követően nem tudja kielégíteni az alapvető megélhetési szükségleteit.

Az állami költségmentességet az abban részesülők vagy a költségmentesség díjának és a költségmentesség költségeinek visszatérítésére vonatkozó kötelezettség nélkül (azaz térítésmentesen) vehetik igénybe, vagy részleges vagy teljes visszatérítés mellett (azaz a kedvezményezettnek a későbbiekben részben vagy egészben meg kell térítenie az állami költségmentesség költségeit, ha azokat más személy vagy az állam nem viseli). Az állami költségmentesség iránti kérelem elbírálása során a bíróság értékeli a kérelmező pénzügyi helyzetét, a követelése (panasz, kereset, kérelem) pernyertességének esélyeit, valamint a szóban forgó ügy jelentőségét a kérelmező számára. A veszélyeztetett és kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek általában az állam költségén teljesskörű költségmentességben részesülnek.

Az állami költségmentesség keretében – a kérelmező pénzügyi helyzetétől függetlenül – képviselőt jelölnek ki azokban az esetekben, amikor ezen kijelölést jogszabály írja elő (pl. büntetőeljárásban a gyanúsítottak vagy vádlottak számára), de abban az esetben is, ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy ez a személy érdekeinek védelme érdekében szükséges.

A költségmentesség olyan jogi személyeket is megillettehet – az alapszabályukban a környezetvédelem vagy a fogyasztóvédelem területén meghatározott célok elérése érdekében vagy más közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján –, amelyek pénzügyi helyzetüknél fogva nem képesek fizetni a jogi szolgáltatásokért.

Állami költségmentesség nem nyújtható, ha:

1. a kérelmező képes jogainak védelmére;
2. a kérelmezőt nem illeti meg az a jog, amelynek védelme alapján költségmentesség iránt folyamodik;
3. a kérelmező képes viselni a jogi szolgáltatások költségeit meglévő és könnyen értékesíthető vagyonából – az államilag finanszírozott költségmentességről szóló törvény 14. szakaszának (2) bekezdésében meghatározott vagyon kivételével;
4. a jogi szolgáltatások költségei várhatóan nem haladják meg a kérelmező havi – a kérelem benyújtását megelőző négy hónap átlagos havi jövedelme alapján, az adók, kötelező biztosítási járulékok, törvényes tartási kötelezettségek teljesítésének költségei, valamint a lakhatással és közlekedéssel kapcsolatos észszerű költségek levonásával számított – átlagjövedelmének kétszerezését;
5. a körülmények figyelembevételével szinte kizárt, hogy a kérelmező képes lenne jogait megvédeni;
6. a kérelmet nem vagyoni kár megtérítése iránti igény benyújtása céljából nyújtják be, és az ügyhöz nem fűződik nyomós közérdek;
7. a jogvita a felperes üzleti tevékenységére vonatkozik, és nem érinti a felperes ezen üzleti tevékenységekhez nem kapcsolódó jogait;
8. a kérelmet védjegy, szabadalom, használati minta, formatervezési minta, integrált áramkörök topográfiája vagy szellemi tulajdon bármely más formájának oltalma érdekében nyújtják be, a szerzői jogi törvényből (*Autoriõiguse seadus*) eredő jogok kivételével;
9. a kérelmet olyan ügyben nyújtják be, amelyben a kérelmezőnek egyértelműen közös érdeke áll fenn egy olyan személlyel, aki nem jogosult állami költségmentességre;
10. a kérelmet a kérelmezőre átruházott jog védelme érdekében nyújtják be, és okkal feltételezhető, hogy e jog átruházása a kérelmezőre annak érdekében történt, hogy állami költségmentességben részesüljenek;
11. a kérelmező számára jogköltség-biztosítási szerződés vagy kötelező biztosítás biztosítja a jogi

szolgáltatások nyújtását;

12. a kérelmezőnek az ügyből származó potenciális nyeresége észszerűtlenül eltöri az állam által a költségmentesség biztosítása érdekében viselendő várható költséghez képest.

Kezdeti tanácsadás

2023. június 1-től államilag támogatott kezdeti tanácsadásra jogosultak azok az Észtországban élő személyek, akiknek az átlagos bruttó jövedelme a kérelem benyújtását megelőző negyedévben nem haladja meg az 1 200 EUR összeget. Ez alól kivételt képeznek a gyermekek jogaival kapcsolatos családi ügyek, amelyek esetében a bruttó jövedelem küszöbértéke 2 000 EUR. A jövedelemplafon nem vonatkozik a sajátos nevelési igényű személyek és idősek számára az Észt Fogyatékosügyi Kamara (*Puuetega inimeste Koda*) és az Észt Nyugdíjasok Egyesülete (*Eesti Pensionäride Ühenduste Liit*) által szerződéses alapon nyújtott jogi tanácsadásra sem.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

Állami költségmentesség

Az állami költségmentesség – néhány kivételtől eltekintve – valamennyi bírósági és bíróságon kívüli eljárásban, valamint általában minden jogi kérdésben igénybe vehető. Állami költségmentesség nem nyújtható, ha:

- nem vagyoni kár megtérítése iránti igény előterjesztése céljából kívánják igénybe venni, feltéve hogy az ügyben nem áll fenn kényszerítő közérdek,
- a jogvita a felperes üzleti tevékenységére vonatkozik, és nem érinti a felperes ezen üzleti tevékenységeihez nem kapcsolódó jogait,
- a kérelmet védjegy, szabadalom, használati minta, formatervezési minta, integrált áramkörök topográfiája vagy szellemi tulajdon bármely más formájának oltalma érdekében nyújtják be, a szerzői jogi törvényből eredő jogok kivételével.

Kezdeti tanácsadás

A kezdeti tanácsadás – néhány kivételtől eltekintve – minden jogterületen rendelkezésre áll.

A jogi tanácsadás nem terjed ki a bíróság előtti képviselőre, ideértve a bírósági iratok elkészítését is, az alábbi esetek kivételével:

1. a gyermek jogaival kapcsolatos családjogi ügyek;
2. gyorsított fizetési meghagyási eljárás iránti kérelem benyújtása.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Nem léteznek ilyen jellegű különös eljárások. A költségmentesség igénybevételének meglévő lehetőségei a sürgős esetekre is kiterjednek.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

Állami költségmentesség

Az állami költségmentesség iránti kérelem formanyomtatványa a következő címen érhető el:

[Formanyomtatvány állami költségmentesség iránti kérelem benyújtásához | 91.3 KB | rtf](#)

[Formanyomtatvány a kérelmező pénzügyi helyzetének bevallásához | 104.24 KB | rtf](#)

Az állami költségmentesség iránti kérelem formanyomtatványa az Észt Ügyvédi Kamara (*Eesti Advokatuur*) honlapjának „Állami költségmentesség” részében is megtalálható: <https://www.riigioigusabi.ee/dokumendid-2>.

Kezdeti tanácsadás

Ha időpontot kíván foglalni kezdeti jogi tanácsadáshoz, forduljon a HUGO.legalhoz, iratkozzon fel ügyfélként és fizesse be az 5 EUR összegű személyes díjat. A HUGO.legal elérhetőségét a következő címen találja:

<http://www.juristaitab.ee/>. Kérdését közzéteheti az ugyanezen az oldalon működő **fórumon** is. Ha kérdést kíván feltenni, ésszt személyazonosító igazolványával kell regisztrálnia.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

Az állami költségmentességért folyamodó természetes személynek kérelméhez csatolnia kell egy pénzügyi helyzetére vonatkozó, aláírásával ellátott nyilatkozatot, és lehetőség szerint az e helyzet fennállását alátámasztó egyéb bizonyítékokat. A büntetőeljárásban érintett, ügyvéd kijelölését kérő gyanúsítottaknak nem kell nyilatkoznia a pénzügyi helyzetéről.

Amennyiben egy személy tartózkodási helye nem Észországban található, a kérelméhez mellékelnie kell a tartózkodási helye szerinti ország illetékes hatósága által kibocsátott, az érintett személy és családtagjai utóbbi 3 évben elért jövedelmére vonatkozó nyilatkozatot. Amennyiben ilyen nyilatkozat a kérelmezőtől független okok miatt nem nyújtható be, az állami költségmentesség megítéléséről a nyilatkozat hiányában is lehet dönteni.

A pénzügyi helyzet bevallására szolgáló formanyomtatvány elérhető az igazságügyi minisztérium honlapján, valamint minden bíróságon és ügyvédi irodában.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

Az állami költségmentesség iránti kérelmet általában bírósághoz nyújtják be. Annak eldöntésére, hogy a kérelmet pontosan melyik bírósághoz kell benyújtani, a következő szabályokat kell figyelembe venni:

a) A polgári, közigazgatási vagy szabálysértési peres eljárásban részt vevő félnek az adott ügyben eljáró vagy az ügy elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz kell benyújtania a költségmentesség iránti kérelmet.

b) Ha a kérelmező közigazgatási bírósági eljárásban vagy szabálysértési eljárásban keresetlevél, kérelem vagy panasz elkészítése érdekében kér állami költségmentességet, a kérelmet a kereset, a beadvány vagy a panasz elbírálására illetékes bírósághoz kell benyújtani.

c) A tárgyalást megelőző polgári eljárásban vagy a bíróságon kívüli szabálysértési eljárásokban való képviselő, illetve jogi dokumentum elkészítése vagy egyéb jogi tanácsadás vagy képviselő érdekében igényelt állami költségmentesség iránti kérelmeket a kérelmező lakóhelye szerinti megyei bírósághoz vagy az adott jogi szolgáltatás nyújtásának feltételezett helye szerinti megyei bírósághoz kell benyújtani. Ha a kérelmező Észországban nem rendelkezik lakóhellyel, kérelmét ahhoz a megyei bírósághoz is benyújthatja, amelynek illetékességi területén tartózkodik.

d) A közigazgatási eljárásban való képviselőre vonatkozó állami költségmentesség iránti kérelmeket a kérelmező lakóhelye szerinti közigazgatási bírósághoz vagy az adott jogi szolgáltatás nyújtásának feltételezett helye szerinti közigazgatási bírósághoz kell benyújtani.

e) Amennyiben a büntetőeljárás során az ügyvédi részvétel nem kötelezően előírt, és a gyanúsított nem fogadott ügyvédet de élni kíván az ügyvédi képviselővel, állami költségmentesség iránti kérelmét a nyomozó hatósághoz vagy az ügyészséghez kell benyújtania.

f) Ha büntetőeljárásban sértett félként, polgári perben alperesként vagy harmadik félként nyújt be valaki állami költségmentesség iránti kérelmet, az eljárást lefolytató bíróság, illetve büntetőeljárás esetén a tárgyalást megelőző eljárásban az adott büntetőeljárásban illetékes megyei bíróság dönt arról, hogy az illető részesülhet-e állami költségmentességben.

g) Ha felülvizsgálati eljárás céljából nyújt be valaki állami költségmentesség iránti kérelmet, a Legfelsőbb Bíróság dönt arról, hogy megadja-e számára az állami költségmentességet.

h) A végrehajtási eljárásban való képviselőre vonatkozó állami költségmentesség iránti kérelmeket a végrehajtási eljárást lefolytató végrehajtó cselekményeivel kapcsolatos panaszok elbírálására hatáskörrel rendelkező bírósághoz kell benyújtani.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

Az állami költségmentességre és a kezdeti tanácsadásra vonatkozó információk a bíróságoktól és ügyvédi irodáktól szerezhetők be. Az ügyvédi irodák üzemeltetőinek biztosítaniuk kell, hogy az állami költségmentességre szorulóknak térítésmentesen, az iroda munkaideje alatt magyarázatot kapjanak az állami költségmentesség igénybevételének jogalapjairól és eljárásrendjéről, az államilag finanszírozott költségmentességről szóló törvény előírásai szerint. A kezdeti tanácsadás szervezői kötelesek továbbá térítésmentesen tanácsot adni a segítségre szorulóknak az állami költségmentesség igénybevételének jogalapjairól és eljárásrendjéről, valamint szükség esetén segíteni a költségmentesség iránti kérelmek helyes kitöltésében.

Az államilag támogatott költségmentesség lehetőségeiről további információk találhatóak az igazságügyi minisztérium (*Justiitsministeerium*) honlapján (<https://www.just.ee/kohtud-ja-oigusteenused/oigusabi/riigi-toetatud-oigusabi>).

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Állami költségmentesség

Az állami költségmentesség igénybevételéhez a kérelmeket (6. pont) általában a kérelmező pénzügyi helyzetére vonatkozó nyilatkozattal (7. pont) együtt kell benyújtani az állami költségmentesség iránti kérelmet elbíráló bírósághoz (8. pont).

Az állami költségmentesség iránti kérelmeket észt nyelven vagy más, Észtországban szokásos nyelven kell benyújtani (a fordításról az ügyintéző intézkedik). A kérelem angolul is benyújtható, ha a költségmentességet kérő személy az Európai Unió egy másik tagállamában lakóhellyel rendelkező természetes személy, az Európai Unió egy másik tagállamának állampolgára, vagy az Európai Unió egy másik tagállamában székhellyel rendelkező jogi személy.

Az olyan eljárásokban, amelyekben jogszabály értelmében ügyvéd részvétele kötelező, az érintettnek semmit nem kell tennie ahhoz, hogy állami költségmentességben részesüljön – kivéve, ha maga hatalmazott meg ügyvédet –, az eljárást vezető hivatalos személy köteles gondoskodni ügyvéd kijelöléséről az érintett számára, és az érintettnek nem kell kérelmet benyújtania.

Kezdeti tanácsadás

Ha időpontot kíván foglalni kezdeti jogi tanácsadáshoz, forduljon a HUGO.legalhoz, iratkozzon fel ügyfélként és fizesse be az 5 EUR összegű személyes díjat. A HUGO.legal elérhetőségét a következő címen találja: <http://www.juristaitab.ee/>. Kérdését közzéteheti az ugyanezen az oldalon működő fórumon is. Ha kérdést kíván feltenni, észt személyazonosító igazolványával kell regisztrálnia.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Állami költségmentesség

A nyomozó hatóság, az ügyészség vagy a bíróság felhívására az Észt Ügyvédi Kamara (*Eesti Advokatuur*) kijelöl egy ügyvédet az állami költségmentesség biztosítása érdekében. Általában az adott személy nem jogosult megválasztani azt az ügyvédet, aki az állami költségmentességet biztosítja. Ugyanakkor e személynek joga van oly módon állami költségmentességet kérni, hogy azt egy meghatározott ügyvéd nyújtsa neki, ha az adott ügyvéd vállalja az állami költségmentesség biztosítását. Ebben az esetben a hozzájáruló ügyvéd nevét azonnal fel kell tüntetni az állami költségmentesség iránti kérelemben.

A bíróságnak, az ügyészségnek és a nyomozó hatóságnak nincs hatásköre arra, hogy egy ügyvéddel megállapodjon az állami költségmentesség nyújtásáról, vagy hogy ügyvédet jelöljön ki az állami költségmentesség nyújtására.

Kezdeti tanácsadás

Kezdeti tanácsadás esetén a segítségre szoruló személy tartózkodási helye és a tanácsadás területe alapján választhat saját ügyvédet vagy találhat ügyvédi irodát.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

Nem. Az állami költségmentesség az ügyvédnek vagy az ügyvédi iroda üzemeltetőjének az állami költségmentességgel kapcsolatban felmerülő utazási és szállásköltségeit, a fordítási költségeket és a bizonyítékok benyújtásával kapcsolatos költségeket fedezi. Ezenkívül a bíróság elrendelheti, hogy eljárási segítségnyújtásként valamely személy – saját kérelmére – részben vagy egészben mentesüljön az eljárási költségek alól.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Részleges kompenzáció alá eső állami költségmentesség vagy eljárási segítségnyújtás esetén a költségeket a perveztes ellenérdekű fél, más személy vagy az állam viseli.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Igen. Az állami költségmentesség vonatkozik a fellebbezés, a semmisségi fellebbezés, a bíróságok határozataival szembeni fellebbezés és a felülvizsgálati eljárás esetére.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Ha a bíróság, a nyomozó hatóság vagy az ügyészség úgy határozott, hogy állami költségmentességet biztosít, az államilag finanszírozott költségmentességről szóló törvényben meghatározott eljárásnak megfelelően a költségmentes jogi segítséget nyújtó ügyvéd kérelmére vagy saját kezdeményezésére bármikor felülvizsgálhatja, hogy továbbra is fennáll-e a költségmentességnek az adott kérelmező részére történő biztosítására vonatkozó törvényi jogalap, és amennyiben ilyen jogalap nem áll fenn, megszüntetheti a költségmentességet.

Ha a költségmentesség megszűnik, a költségmentes jogi segítséget nyújtó ügyvéd mentesül a kötelezettség alól, és a bíróság az ügyvéd kérelmére meghatározza a költségmentesen nyújtott jogi segítség díjazásának összegét, valamint azt, hogy a költségmentességgel járó költségeket milyen mértékben térítik meg az ügyvéd számára. A bíróság egyidejűleg meghatározza a költségmentesség kedvezményezettjének arra vonatkozó kötelezettségét, hogy az államnak részben vagy teljes egészében visszafizesse az ügyvédnek járó összeget.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

A költségmentességet megtagadó végzés megfellebbezhető az adott bírósági eljárásra irányadó jogszabályban meghatározott eljárásnak megfelelően.

17 Felfüggeszti-e a költségmentesség iránti kérelem az elévülési időt?

Nem.

További információk

Az észtt költségmentességi rendszerrel kapcsolatos további információkért kérjük, forduljon az Igazságügyi Minisztériumhoz az alábbi címen:

Igazságügyi Minisztérium (*Justiitsministerium*)

Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn

Tel.: (+372) 620 8100

■ Last update: 25/07/2025

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.